

Ülkemizdeki Finansal Yatırım Olanakları

Türkiye sermaye piyasasında yatırımcılar, pay senedi, borsa yatırım fonu, devlet tahvili, hazine bonosu, gelire endeksli senetler, özel sektör tahvil ve bonoları, kira sertifikaları, gayrimenkul sertifikaları, kıymetli maden bonoları, varlığa/ipoteğe dayalı veya varlık/ipotek teminatlı menkul kıymetler, ortaklık ve yatırım kuruluşları varantları, sertifika, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerine doğrudan yatırım yapabilirler. Yatırımcılar, ayrıca yatırım fonu katılma belgesi olarak veya bireysel emeklilik sistemine dahil olarak da sermaye piyasası araçlarına dolaylı yoldan yatırım yapabilirler. Şimdi bu araçları detaylı inceleyelim.

Pay (hisse) senedi, anonim şirketler tarafından çıkarılır ve şirketin sermayesine belirli bir katılma payını temsil eder. Pay alan yatırımcı şirkete ortak olur. Pay, sahibine ortaklık, yönetime katılma, oy kullanma, kâr payı (temettü) alma ve bilgi alma haklarını sağlar. Pay sahipleri iki tür kazanç elde ederler: (1) Sermaye kazancı yani borsadaki değer artışı (2) Kâr payı. Şimdi de bu kavramları inceleyelim.

Sermaye kazancı, payın değerindeki olası artıştan elde edilen gelirdir. Ancak, payların fiyatlarının yatırımcıların beklentilerine bağlı olarak oluşan arz ve talebe göre borsada her an değiştiği, dolayısıyla düşebileceği de unutulmamalıdır. Diğerleri ise, şirket yıl sonunda kâr ettiği takdirde, bunun dağıtılmasından elde edilen temettü yani kâr payı gelirdir. Payları borsada işlem gören şirketler kâr dağıtıp dağıtmamak konusunda serbesttir. Borsada işlem gören şirketler kârını nakit olarak veya bedelsiz pay ihraç ederek dağıtabilir.

Yatırım fonu, sermaye piyasasında yatırım yapılabilen diğer bir araç türüdür. Yatırım fonları; yatırımcılardan toplanan paralarla oluşturulan portföyün sermaye piyasası araçları, kıymetli madenler ve türev ürünlere yatırım yapılarak yatırımcılar adına işletilmesidir. Yatırım fonlarının yatırım yapabilecekleri araçlar ve yatırım stratejileri önceden açıklanır. Yatırım fonu, sahip olduğu sermaye piyasası araçlarından kâr payı, faiz gibi gelirler elde eder. Ayrıca fonun sahip olduğu sermaye piyasası araçlarının fiyatı artabilir ya da düşebilir. Unutulmaması gereken husus, fonların değerinin artabileceği gibi düşebilecek olmasıdır. Yatırım fonları özellikle küçük tasarruf sahipleri için son derece uygun ürünlerdir, çünkü profesyoneller tarafından yönetilir. Küçük miktarlarda alınıp satılabilir. İstenilen risk derecesinde yatırım olanağı sunar.

Bazı yatırım fonları borsada alınıp satılmaktadır. Bunlara “borsa yatırım fonu” denir. Borsa yatırım fonları, bir endeksin içindeki menkul kıymetlere, endeksteki ağırlıkları oranında yatırım yapar. Bu fonlar, dayanak aldıkları endeksteki pay senedi, altın, tahvil, döviz gibi araçların getirisini yansıtır.

Yatırımcılar, sermaye piyasasında; tercihlerine hitap eden farklı portföy yapılarına sahip fonlar arasından seçim yapabilirler. Bunlardan para piyasası fonlarının yatırım amacı ortalama vadesi 45 günü aşmayacak şekilde, vadesine maksimum 184 gün kalmış nakit ve nakde dayalı para ve/veya sermaye piyasası araçlarına yatırım yaparak getiri elde etmektir. Katılım fonları kira sertifikaları, katılma hesapları, ortaklık payları, altın/kıymetli madenler ile faizli olmayan para ve sermaye piyasası araçlarından oluşur. Borçlanma araçları fonlarının yatırım amacı kamu ve özel sektör borçlanma araçları yanında ters repo, borsa para piyasası ve mevduata yatırım yaparak getiri elde etmektir. Fon portföyünün aylık ağırlıklı ortalama vadesi en az 91 en fazla

730 gün olan orta vadeli borçlanma araçlarıdır. Fon portföyünün en az % 80'ini devamlı olarak kamu ve/veya özel sektör borçlanma araçlarına, geri kalanı ile ters repo, mevduat, borsa para piyasası ve nakde yatırım yapar. Değişken fonların yatırım amacı, dengeli portföy dağılımı ile uzun vadede yatırımcılarına istikrarlı bir getiri sunmaktır. Değişken fon olması itibarıyla pay senetlerinin yanında kamu veya özel sektör bonolarına yatırım yaparak portföy çeşitliliği sağlar ve hisse yoğun fonlara göre daha düşük oynaklığa sahiptir. Kontrollü risk alarak tahvil getirisi yanısıra pay senedinden yararlanmak isteyen yatırımcılar için uygun bir üründür. Hisse senedi fonları fon portföyünün en az %80'i devamlı olarak borsada işlem gören pay senetlerinden oluşurken geri kalanı ile ters repo, nakit ve/veya borsa para piyasasına yatırım yapılır. Yatırımlarını pay senedinde değerlendirmek isteyen yatırımcılar için uygun bir fondur.

Kıymetli madenler fonları fon toplam değerinin en az %80'i devamlı olarak borsadaki altın/kıymetli madenler ile bunlara dayalı para ve sermaye araçlarına yatırılan fonlardır. Esnek fonlar; fon portföyünün tamamını, değişen piyasa koşullarına göre yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen yerli ve yabancı varlık türlerinin tamamına veya bir kısmına yatıran ve temettü, faiz veya kira sertifikası geliri elde etmeyi hedefleyen fondur. Bu tür fonların varlık dağılımı önceden belirlenmez. Fon sepeti, fon toplam değerinin en az %80'ini devamlı olarak diğer fon ve borsa yatırım fonu katılma paylarına yatırım yapan fonlardır.

Geleneksel yatırım fonlarının yanı sıra, daha karmaşık yapıda alternatif yatırım fonları da yatırımcılara sunulmaktadır. Bu fonları finansal konularda daha deneyimli kişilerin kullanması önerilir. Korunmalı veya garantili fonlar, diğer menkul kıymetlerin yanı sıra türev ürünler içerir. Bu fonlar belirli bir vade ile ihraç edilir ve ancak halka arz süresi içinde alınabilir. Ayrıca bu fonlarda yatırımcının fonu satıp parasını vadeden önce geri alması ile ilgili çeşitli kısıtlamalar olabilir. Garantili fonlar anaparanın, diğer bir deyişle başlangıçta yatırılan tutarın, değerinin korunmasının garanti edildiği fonlardır. Kısacası, yatırımcı yatırdığı paradan zarar etmez.

Anapara koruma amaçlı fonlarda ise, başlangıç yatırımının korunması gözetilmekle beraber garanti edilmez. Serbest yatırım fonları yurtdışında "hedge fund" olarak bilinen ve sadece "nitelikli" yatırımcılara satılabilen fonlardır. Bu fonlar herhangi bir yatırım aracı veya yönetim strateji sınırlaması olmadan esnek bir şekilde yönetilmekte olup, yalnızca kurumsal yatırımcılar ile 1 milyon Türk Lirası'nın üzerinde finansal varlığı olan bireysel yatırımcılara satılabilir.

Genel olarak repo işlemi, borç verilen para karşılığında vade sonunda anaparanın ve faizin alınması olarak görülse de, aslında repo, sermaye piyasası araçlarının belli bir vadede geri alma taahhüdüyle satımıdır. Diğer bir deyişle repo, menkul kıymetin geçici bir süre için kiraya verilmesi olarak da düşünülebilir. Ülkemizde repo işlemleri, hazine bonusu ve devlet tahvilleri ile özel sektör borçlanma senetleri üzerinden yapılmaktadır. Getirisi sabitlenmiş olan repo işlemleri para piyasalarındaki en likit yatırım araçlarındandır.

Tahvil ve bonolar, devletin veya şirketlerin ödünç para almak için çıkardığı borçlanma araçlarıdır. Tahvil veya bono sahibi, tahvili veya bonoyu çıkaran kuruluşun alacaklısıdır. İlgili şirket veya kamu kurumunun üzerinde alacağından başka hiçbir hakka sahip değildir ve bu kuruluşların yönetimine katılamaz. Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkarılan tahvil ve bonolar, vadesine veya getiri kaynaklarına göre sınıflandırılır. Devlet tahvilleri, Hazine Müsteşarlığının bir yıldan uzun vadeyle ödünç para almak amacıyla çıkardığı devlet iç borçlanma senetleridir.

Hazine bonoları, Hazine Müsteşarlığı tarafından çıkarılan, vadesi bir yıldan kısa borçlanma senetleridir. Devlet tahvili ve hazine bonusu kısaca DİBS diye de anılırlar.

Gelire endeksli senetler ise, getirileri Kamu İktisadi Teşebbüslerinden elde edilen gelirlere bağlı olan devlet iç borçlanma senetleridir. Özel sektör tahvilleri, şirketler ve bankalar tarafından çıkarılan borçlanma senetlerini ifade etmektedir. Bunlardan 365 günden daha kısa vadeli olanlar bono olarak adlandırılır.

Eurotahvil yani Eurobond ise, ilgili devlet veya şirketin kendi para birimi dışındaki yabancı bir para birimi üzerinden çıkardığı ve uluslararası piyasalarda ihraç ettiği tahvillerdir. Tahviller, sabit veya değişken faizli olarak ihraç edilebilmektedir. Kupon ödemeli tahviller, vadeden önce belirli ara dönemlerde faiz ödemesi sağlar. Kuponsuz, ya da iskontolu tahvillerde ise, tahvili almak için ödenen tutar ile vadede ele geçen tutar arasındaki fark faiz gelirini oluşturur.

Borçlanma senetleri, vade sonuna kadar elde tutulduğu takdirde, belli bir faiz kazancını garanti eder. Ancak yatırımcı, tahvil veya bonoyu vade sonuna kadar elde tutmak zorunda değildir. Yatırımcı, tahvil veya bonoyu vadesinden önce satarsa, ikincil piyasadaki faiz oranlarındaki değişimden etkilenir. Eğer piyasadaki faiz oranları gerilemiş ise getirisi artar, faiz oranları artmış ise getirisi düşer, hatta zarar edebilir.

Kira sertifikaları uluslararası piyasalarda “sukuk” adıyla tanınmaktadır. Bu araçları faizsiz tahvil olarak tanımlamak mümkündür. Kira sertifikaları da vadeye kadar elde tutulabileceği gibi, ikincil piyasada da satılabilir. Devlet veya özel şirketler tarafından çıkarılabilen bu ürünler, bir varlığı dayanak alarak ihraç edilir. Bu yöntemde, kira sertifikasını çıkaran kuruluş kaynak kuruluş olarak adlandırılır. Bu kuruluş, bir kısım varlığını veya haklarını bu amaç için özel olarak kurulan bir varlık kiralama şirketine devreder.

Varlık kiralama şirketi devraldığı varlıkları veya hakları dayanak alan kira sertifikalarını ihraç ederek yatırımcılara satar. Kaynak kuruluştan gelen gelirler sertifikaların dönemsel ödemelerinin yapılmasını sağlar. Vade sonunda ise kaynak kuruluşa geri devredilen söz konusu varlık veya haklardan elde edilen gelir, kira sertifikası sahiplerine anapara ödemesi olarak payları oranında dağıtılır.

Varlığa dayalı menkul kıymetler, çeşitli finansal kurumların alacakları karşılığında çıkardıkları araçlardır. Bankalar ve benzer şirketlerin açtığı bazı krediler, finansal kiralama sözleşmelerinden doğan alacaklar; gayrimenkul yatırım ortaklıklarının portföylerindeki gayrimenkullerin satışından doğan alacaklar bu araçlara dayanak olabilir. Böylece finansal kurumlar vadesi henüz gelmemiş bu alacaklarına likidite sağlar. Yatırımcı ise farklı niteliklere sahip bir alacak havuzunun getirisinden faydalanır.

Varlık teminatlı menkul kıymetlerin varlığa dayalı menkul kıymetlerden farkı, bu aracı çıkaran kurumların çeşitli alacaklarını güvence göstermeleridir. Bankalar ve benzer şirketlerin açtığı bazı krediler, finansal kiralama sözleşmelerinden doğan alacaklar; gayrimenkul yatırım ortaklıklarının portföylerindeki gayrimenkullerin satışından doğan alacakların yanı sıra Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın alacakları da, bu menkul kıymetler için teminat olarak kullanılabilir. Teminatın olması, bu menkul kıymetlerin ödenmeme riskini azaltan bir etmendir.

Varlığa dayalı ve varlık teminatlı menkul kıymetler, tahvil ve bonolar gibi, iskontolu olarak veya dönemsel ve değişken faiz ödemeli olarak ihraç edilebilir.

Türev ürünler, başka bir kıymetin getirisine bağlı veya bu kıymetlerden “türetilmiş” finansal araçlardır. Türev ürünlere konu olan kıymetlere “dayanak varlık” denir. Türev ürünler hem bazı risklere karşı korunmak için, hem de yatırım amaçlı olarak kullanılır. Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri, varant ve sertifikalar ile kaldıraçlı işlemler yani foreks bu ürünlere örnek gösterilebilir.

Türev araçlarda alım işlemi “uzun pozisyon”, satış işlemi ise “kısa pozisyon” olarak adlandırılır. “Ters işlem” veya “pozisyon kapatma”, sahip olunan pozisyona aksi yönde işlem yapmayı ifade eder. Diğer bir deyişle “pozisyon kapatma”, alım yani uzun pozisyon karşısında satım, satım yani kısa pozisyon karşısında alım yönünde işlem yapılmasıdır. “Açık pozisyon” ise bir sözleşmede ters işlemle kapatılmamış uzun veya kısa pozisyonları ifade eder.

Vadeli işlem sözleşmeleri belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikteki malı, kıymetli madeni, finansal göstergeyi, sermaye piyasası aracını ya da döviz alma ya da satma yükümlülüğü veren sözleşmelerdir. Bu sözleşmelerde pozisyon alındığında takas merkezine başlangıç teminatı yatırılır. Sözleşmenin fiyatı gerilerse, sürdürme teminatı da yatırmak gerekebilir.

Vadeli işlemler, düşük teminat rakamlarıyla yüksek meblağlı pozisyonlar almaya imkân tanıdığından, ufak fiyat değişimleri büyük kâr veya zararlara sebep olabilir. Vadeli işlemlerin bu özelliğine “kaldıraç etkisi” denir. Piyasada oluşacak fiyat hareketleri sonucunda yatırılan teminatın tümü kaybedilebilir, kayıplar yatırılan toplam teminatı dahi aşabilir. Bu nedenle yalnızca finansal konularda deneyimli kişilerin vadeli işlem yapması önerilir.

Opsiyonlar belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikteki malı, kıymetli madeni, finansal göstergeyi, sermaye piyasası aracını ya da döviz alma ya da satma hakkı veren sözleşmeleri ifade eder. Opsiyonlar borsada veya tezgahüstü piyasada işlem görebilir. Borsada işlem gören opsiyonlar, özellikleri borsa tarafından belirlenmiş standart kontratlardır. Tezgahüstü opsiyonlar ise standart olmayıp özellikleri alıcı ile satıcı arasında belirlenir.

Opsiyon sözleşmeleri belirli bir ücret karşılığında satılır. Bu ücret “prim” olarak adlandırılır. Yatırımcı, piyasada işlem gören opsiyonun primindeki artış veya azalıştan para kazanabilir veya kaybedebilir. Opsiyon sözleşmesi alımında, alınan sözleşmenin temsil ettiği hakkın değeri sıfıra inebilir. Bu durumda, yatırılan prim tümüyle kaybedilir. Bazı opsiyon sözleşmelerinde, potansiyel kayıp riski sınırsızdır. Bu nedenle yalnızca finansal konularda deneyimli kişilerin opsiyon işlemi yapması önerilir.

Varant ve sertifikalar standartlaştırılmış opsiyon kontratları olup, dayanak varlığı, önceden belirlenmiş bir fiyattan, önceden belirlenmiş bir tarihte alma veya satma hakkı veren ve borsalarda işlem gören menkul kıymetlerdir. Opsiyona benzer şekilde, varant satın alan yatırımcı, ödediği bedel karşılığında bir varlığı değil, o varlığı alma ya da satma hakkını satın alır. Sertifikaların farkı, yatırımcısına önceden belirlenmiş koşulların oluşması durumunda hak vermesidir. Bu sözleşmelerin temsil ettiği hakkın değeri sıfıra inerse, yatırılan prim tümüyle

kaybedilebilir. Bu yüzden yalnızca finans alanında deneyimli kişiler bu ürünlerde işlem yapmalıdır.

Kaldıraçlı alım-satım işlemleri, yatırımcıların düşük tutarlarla, bu tutarın “kaldıraç” olarak adlandırılan belirli bir katına kadar işlem yapmalarına imkân verir. Bu işlemler ağırlıklı döviz kurunu dayanak aldığından, İngilizce foreign exchange (yabancı para) teriminin kısaltması olan foreks adıyla da bilinir. Bu işlemlerde fiyatların yatırımcıların beklentilerinin aksi yönünde değişmesi ve yatırılan tutarın tamamıyla kaybedilmesi yüksek ihtimaldir. Bu yüzden yalnızca finans alanında deneyimli kişiler kaldıraçlı işlem yapmalıdır.

Bireysel Emeklilik Sistemi Sisteme devlet tarafından sağlanan çeşitli avantajlar bulunmaktadır. 2013 başından itibaren, belirli bir sınıra kadar devlet, yatırımcıların katkısının %25’i kadar ilave katkı sağlamaktadır. Emeklilik planı bir yılda azami dört kez değiştirilmektedir. Bu yöndeki değişiklik talebi, şirkete yazılı olarak veya elektronik iletişim araçlarıyla yapılmalıdır. Fon değişikliği ise yıl içinde 12 kez yapılabilmektedir. Sistemin sağladığı olanaklardan etkin şekilde faydalanılması, sistemde 10 yıl tasarruf edilmesi ve 56 yaş sınırına ulaşılması ile mümkündür. Bireysel Emeklilik Kanununda yapılan yasal düzenlemeyle birlikte, 18 yaşından küçük çocukların sisteme girmelerinin önündeki engel kaldırılmış oldu. Ebeveynler çocuklarını katılımcı sıfatı ile Bireysel Emeklilik Sistemine dâhil ederek, çocukları için oluşturulan sözleşmede de %25 Devlet katkısından yararlanabilmektedirler.

Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu (BEFAS) İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. tarafından işletilen, emeklilik yatırım fonu paylarının alım satımının yapılacağı merkezi elektronik platformdur. 1 Temmuz 2021 tarihi itibarıyla katılımcıların bu platform üzerinden sunulan diğer emeklilik şirketlerinin fonlarının alım satımını yapmasına imkân tanınmıştır. Emeklilik şirketleri, kendi fonlarının yanı sıra BEFAS üzerinden başka şirketlerin fonlarını almak isteyen katılımcıların taleplerini, internet ve/veya mobil uygulama üzerinden gerçekleştirmelerini sağlamaktadır.

BEFAS ile farklı şirketlerinin fonunu tercih etmek isteyen katılımcılara emeklilik şirketini değiştirmeden bu fonları seçebilme imkânı tanınmıştır. Böylece katılımcıları sadece sözleşmelerinin bulunduğu emeklilik şirketi ve emeklilik planında sunulan fon seçenekleri ile kısıtlamadan tüm şirketlerin emeklilik yatırım fonlarını seçmeleri mümkün kılınmıştır.

Katılımcılar BEFAS’ta sunulan fonların geçmiş performansları, kategorileri, faizli/faizsiz olma durumu, fonu yöneten portföy yönetim şirketi gibi kriterler doğrultusunda karşılaştırmalarını yaparak tercihleri doğrultusunda fon seçebilmektedirler.

Sermaye Piyasası Faaliyetleri Nelerdir? Sermaye Piyasası Araçları Nerede Alınır ve Satılır? Yatırım Kuruluşunda Nasıl Hesap Açılabilir? Yeni Halka Açılan Şirketlerden Nasıl Pay Alınır? Portföy Yönetimi Nedir? Yatırım Danışmanlığı Nedir? Şimdi bu soruların cevaplarını detayları ile inceleyelim.

Sermaye piyasası orta ve/veya uzun vadeli fonların; sermaye piyasası araçlarının alım/satımıyla tasarruf sahiplerinden yatırımcılara aktarılmasını sağlar. Sermaye piyasası; fon arz edenler (bireysel, kurumsal ve nitelikli yatırımcı), fon talep edenler (tüzel kişiler ve yatırım fonları) ve aracılardan oluşur. Sermaye piyasası birincil piyasa ve ikincil piyasa olmak üzere ikiye ayrılır.

Finansman ihtiyacını borçlanma veya özelleştirme yoluyla karşılamak isteyen devletin, borçlanma aracı çıkararak borçlanmak isteyen ve pay ihraç ederek sermayesine ortak olacak yeni kişi ve kurumlar arayan şirketlerin yatırımcılarla karşılaşacakları yer birincil piyasadır. Birincil piyasada para ve menkul kıymetler, devlet veya şirketler ile yatırımcılar arasında el değiştirir. Birincil piyasanın işlevleri; reel piyasaya kaynak sağlamak, riskleri dağıtmak, mülkiyeti tabana yayma, sermaye birikiminin oluşturulmasına katkı sağlama olarak sayılabilir.

İkincil piyasa; borsa ve tezgâhüstü piyasa olarak ikiye ayrılır. Borsalara kabul edilen standart ürünler, belirli kurallar çerçevesinde yatırım kuruluşları vasıtasıyla işlem görür. Tezgâhüstü piyasalarda ise, işlem gören ürünlerin belirli bir standartta olması beklenmez, işlemler doğrudan yatırım kuruluşları ile yatırımcılar arasında yapılır. İkincil piyasanın işlevleri; likidite, fiyatın belirlenmesi, borçlanma araçları için vadeyi belirleme olarak sayılabilir.

Yatırımcı, doğru şekilde ve zamanda alacağı bilgiyle almak istediği riski ve yatırım kararını kendisi belirler. Yatırım kararını etkileyebilecek bilgilerin yatırımcılar ile tam, zamanında ve doğru paylaşılmasına kamuyu aydınlatma denir. Sermaye piyasasında işlem yapmak için öncelikle yatırım kuruluşlarından birinde hesap açtırmak gerekir. Hesap açılırken yatırımcıdan kimlik ve adres bilgileri istenir, karşılıklı sözleşme imzalanır. Yatırım kuruluşuyla yapılacak sözleşme, posta ile, faksla veya internet sitelerinden kolaylıkla elde edilebilir. Bir kez hesap açtırdıktan sonra yatırım kuruluşlarında alım-satım işlemi; doğrudan başvuru veya yazılı talimatla, ya da telefon, interaktif telefon, faks veya internet gibi yöntemlerle gerçekleştirilebilir.

Yatırımcı bu hizmetten yararlanmak için yetkili kurumla portföy yönetim sözleşmesi imzalamalıdır. Kurum, yatırımcının almak istediği risk derecesine ve tercih ettiği yatırım araçlarına göre portföyü yönetir, ancak belirli bir getiriye garanti edemez. Portföy yönetim hizmetinin avantajı, kişiye veya kuruma özel olmasıdır. Yetkili kurumların hizmet aldığı araştırma kadrosu, yurtiçi ve yurtdışı piyasaları takip ederek yatırımların günün şartlarına uygun değerlendirilmesini sağlar. Ayrıca, profesyoneller tarafından alınan yatırım kararları, değişen piyasalarda hızlı hareket etme kabiliyeti sağlar.

Portföy yönetimi, birikimlerin para ve sermaye piyasalarında yatırımcı adına yetkili kuruluşlar tarafından belli bir ücret karşılığında yönetilmesidir. Bu faaliyet için yatırım kuruluşu veya portföy yönetim şirketinin Sermaye Piyasası Kurulundan yetki almış olmasına dikkat edilmelidir. Portföy yönetimi hizmetini, aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri ve mevduat kabul etmeyen bankalar sunabilir.

Borsada işlem görmek üzere halka arz edilen şirket pay senetleri, yatırımcılar için yeni bir yatırım seçeneğidir. Şirketlerin halka açılabilmesi için izahname adı verilen, şirketi ve satmak istediği sermaye piyasası aracını ayrıntılı olarak tanıtan bilgileri içeren belgenin SPK tarafından onaylanması gerekir. Bu kapsamda, yayınlanan izahname, ihraç belgesi ve diğer kamuyu aydınlatma belgeleri, şirketi tanıma ve yatırım kararı alabilmek için önemli kaynaklardır. Halka arz hizmetini bu konuda yetkilendirilmiş yatırım kuruluşları sunmaktadır. Bunların dışındaki kişi ve kurumların herhangi bir şirkete ortaklık sağlama yönündeki tekliflerine itibar edilmemelidir.

Yatırımcı bu hizmetten yararlanmak için yetkili kurumla portföy yönetim sözleşmesi imzalamalıdır. Kurum, yatırımcının almak istediği risk derecesine ve tercih ettiği yatırım araçlarına göre portföyü yönetir, ancak belirli bir getiriyi garanti edemez. Portföy yönetim hizmetinin avantajı, kişiye veya kuruma özel olmasıdır. Yetkili kurumların hizmet aldığı araştırma kadrosu, yurtiçi ve yurtdışı piyasaları takip ederek yatırımların günün şartlarına uygun değerlendirilmesini sağlar. Ayrıca, profesyoneller tarafından alınan yatırım kararları, değişen piyasalarda hızlı hareket etme kabiliyeti sağlar.

Yatırım danışmanlığı, belli bir ücret karşılığında, yatırımcılara sermaye piyasası araçları hakkında yazılı veya sözlü yorum ve yatırım tavsiyelerinde bulunulmasıdır. Bu faaliyet için ilgili yatırım kuruluşunun Sermaye Piyasası Kurulu'ndan yetkilendirilmiş olmasına dikkat edilmelidir.